

Dylemat linoskoczka: diagnoza stanu regionalnych organizacji pozarządowych

dr Wojciech Goszczyński
Zakład Badań Kultury
Instytut Socjologii
Uniwersytet Mikołaja Kopernika

O badaniach

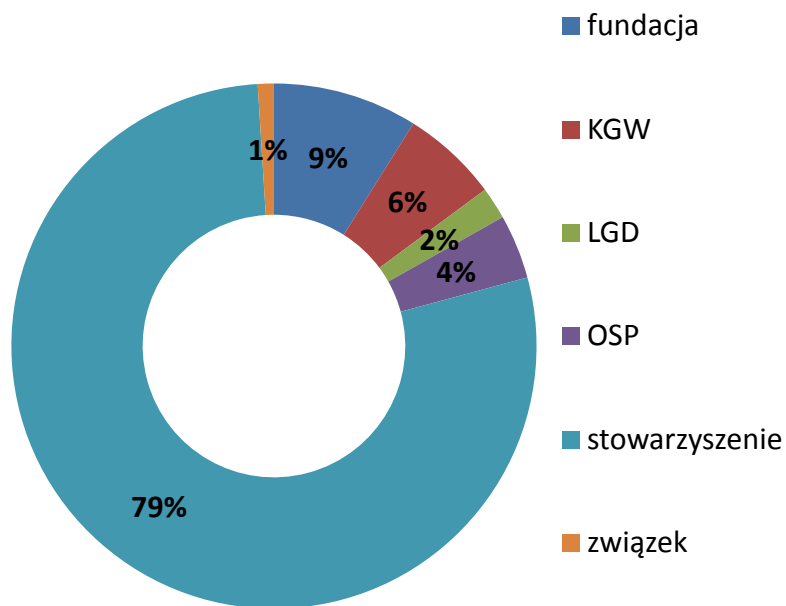
a) Badania ilościowe:
375 organizacji, z powiatów
ziemskich (czyli wieś i małe
miasta), CATI, próba
przeprowadzona w całej Polsce

b) Badania jakościowe:
Warsztaty scenariuszowe
przeprowadzone w 5 centrach:
Płuznica, Debrzno, Korzecznik,
Sandomierz, Legnica

- Badania wykonane na zlecenie Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich i Towarzystwa Rozwoju Gminy Płuznica w ramach projektu „Dobry Start”.
- Badania przeprowadzone przez pracowników Instytutu Socjologii UMK (dr Wojciech Knieć, dr Wojciech Goszczyński) i Polskiej Akademii Nauk (dr Ryszard Kamiński).
- Badanie liderów organizacji pozarządowych.

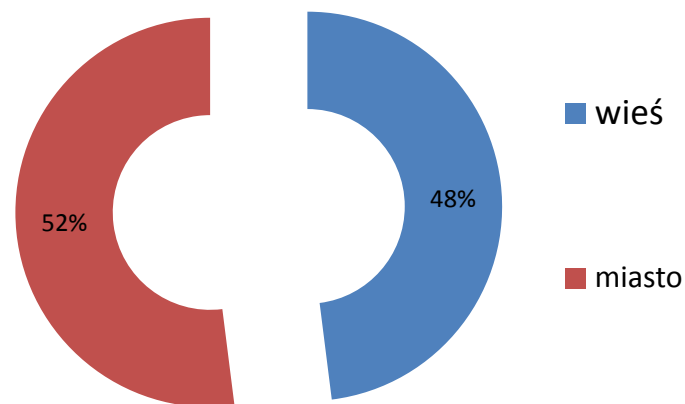
Podstawowe informacje

Typ badanych organizacji

n=375

Lokalizacja badanych organizacji

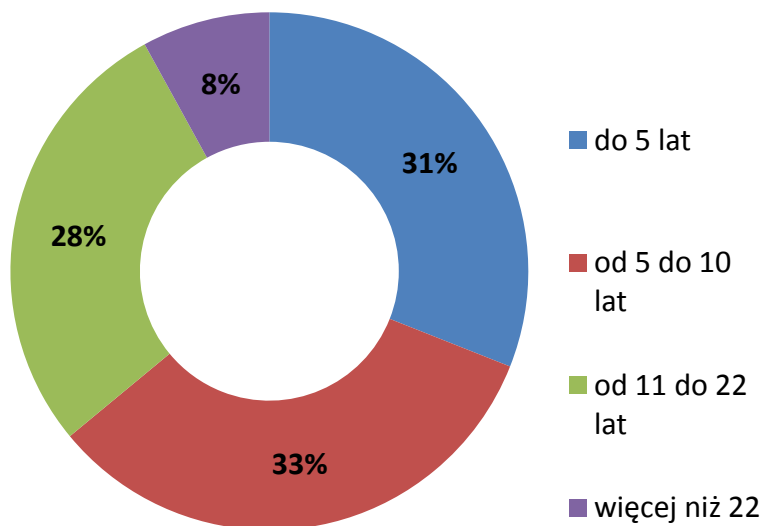

n=375

- Zdecydowana większość organizacji to stowarzyszenia.
- W danych widać pewną przewagę organizacji ulokowanych w małych miastach.

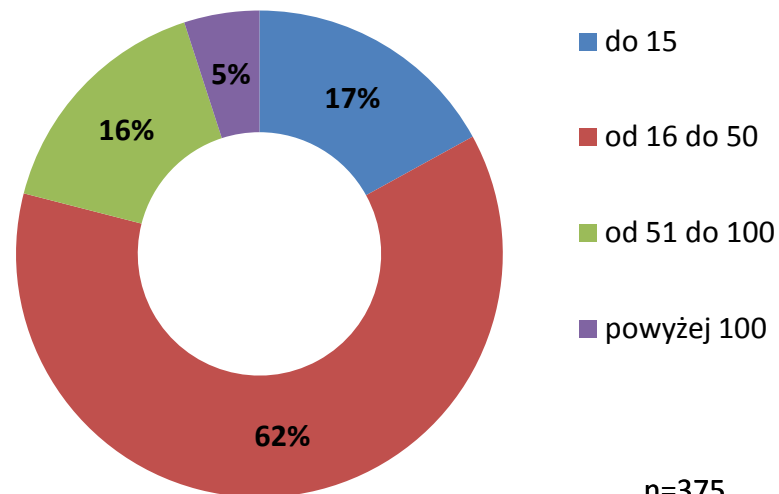
Podstawowe informacje

Staż badanych organizacji

n=371

Ilość członków

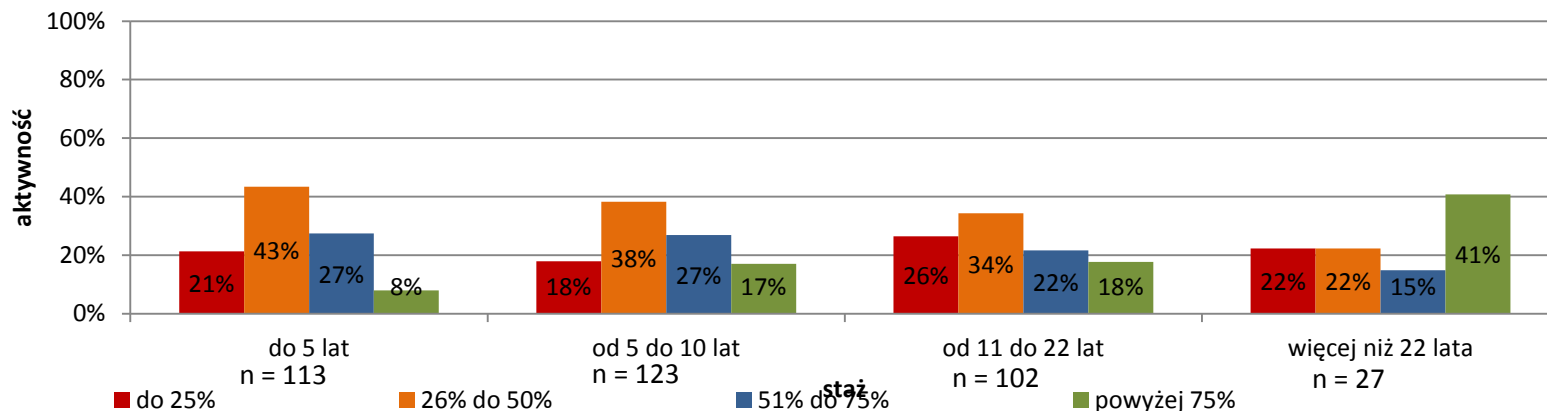

n=375

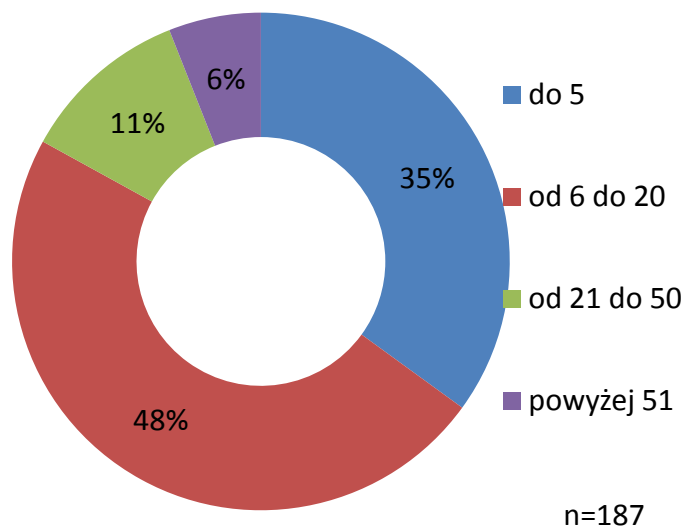
- Dominują organizacje stosunkowo młode, ze stażem korelującym ze wstąpieniem polski do UE.
- Większość organizacji to organizacje średniej wielkości.

Ilość i aktywność członków

Aktywność członków

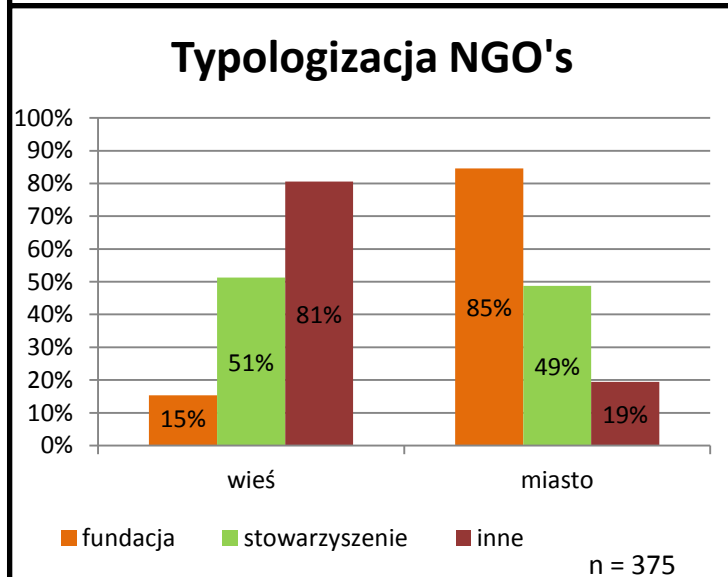
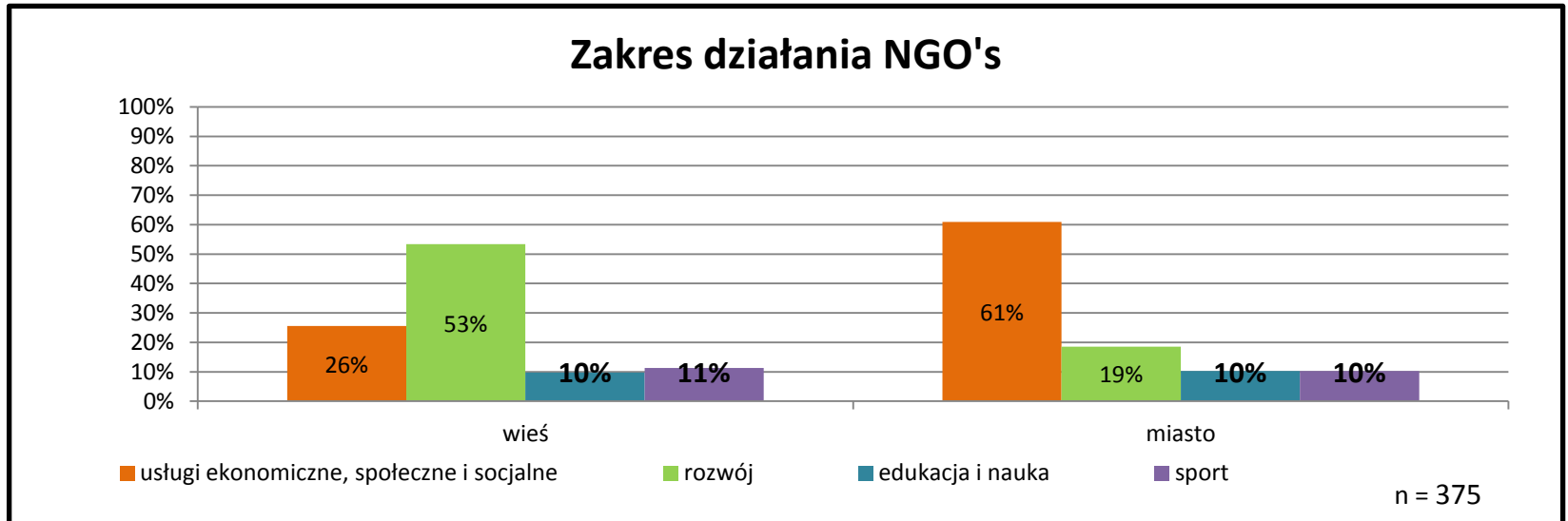

Ilość wolontariuszy

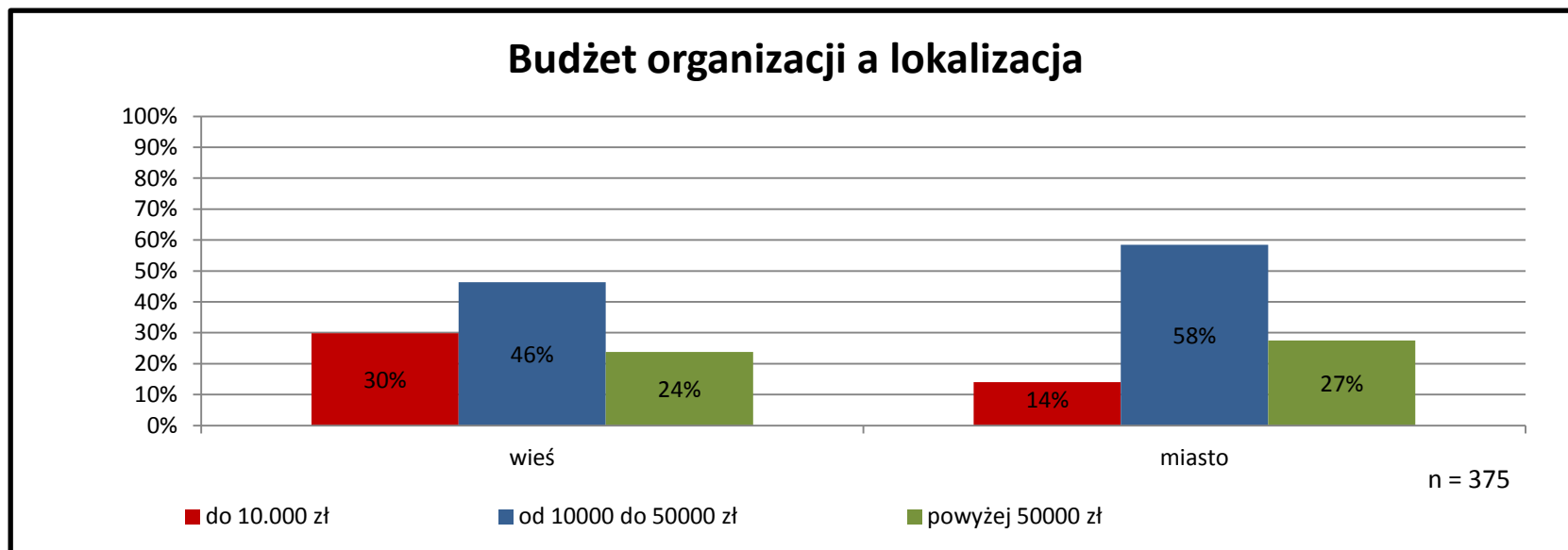
- W praktyce baza społecznych działań jest stosunkowo niewielka, w większości wypadków w organizacji aktywnie działa kilka osób.

Obszar działania

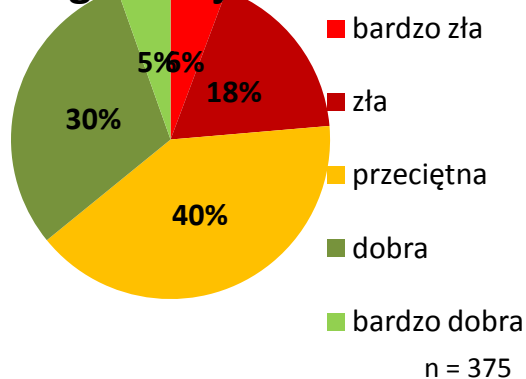

- Zdecydowana większość organizacji zajmuje się szeroko rozumianym rozwojem lokalnym i pomocą społeczną. Kolejne kategorie to edukacja i sport.

Budżet badanych organizacji

Ocena sytuacji finansowej organizacji

- Widać wyraźną dysproporcję pomiędzy miastem a wsią w budżetach organizacji. Co ciekawe, większość organizacji jest zadowolona ze swojej sytuacji finansowej.

Modele zarządzania

Brak czasu mieszkańców
Charakter kultury obywatelskiej
Brak zaufania mieszkańców

**MODEL
LIDERSKI**

**MODEL
ROZPROSZONY**

**Efekt
Spustu**

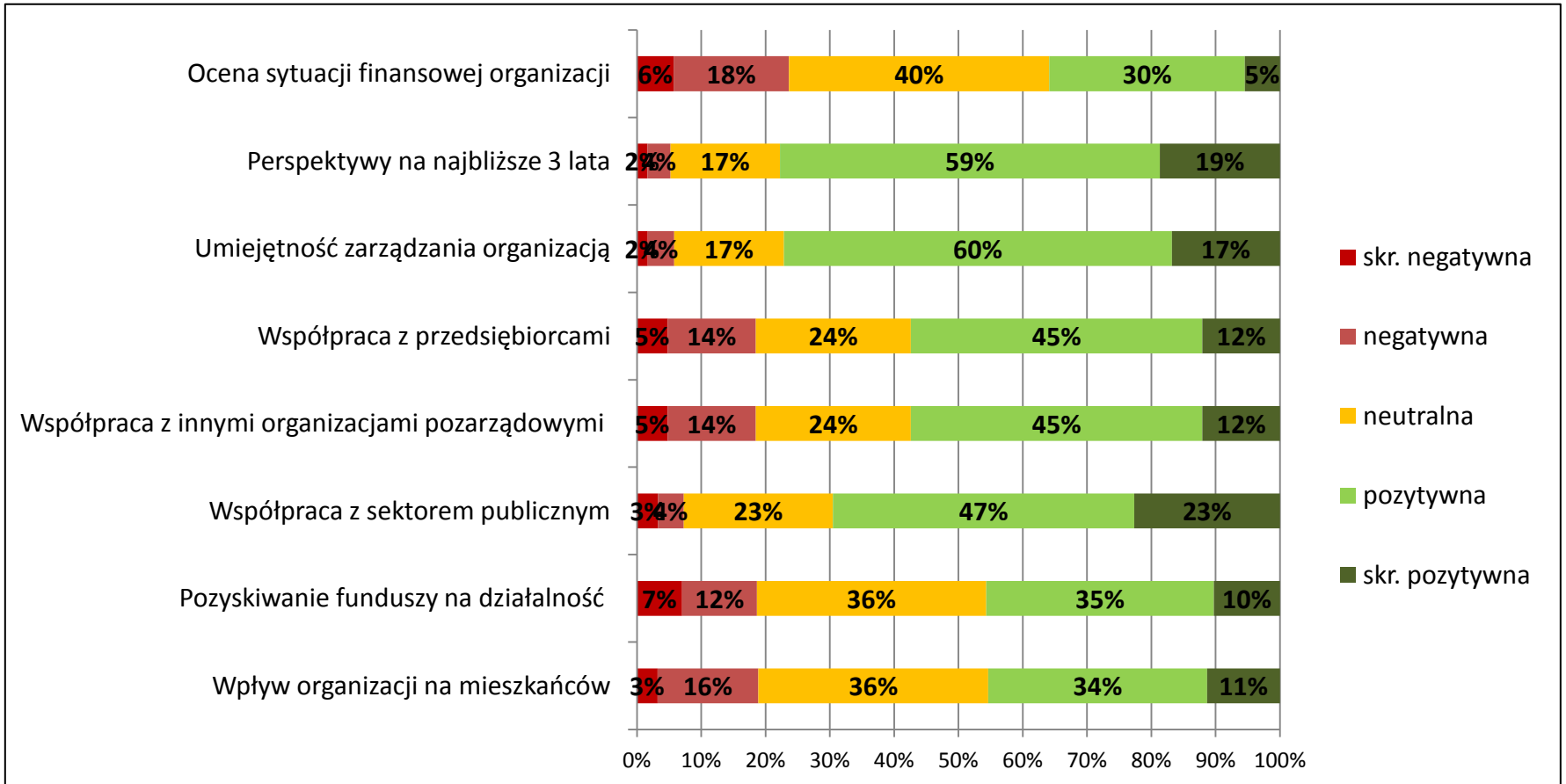
**Efekt
Lawiny**

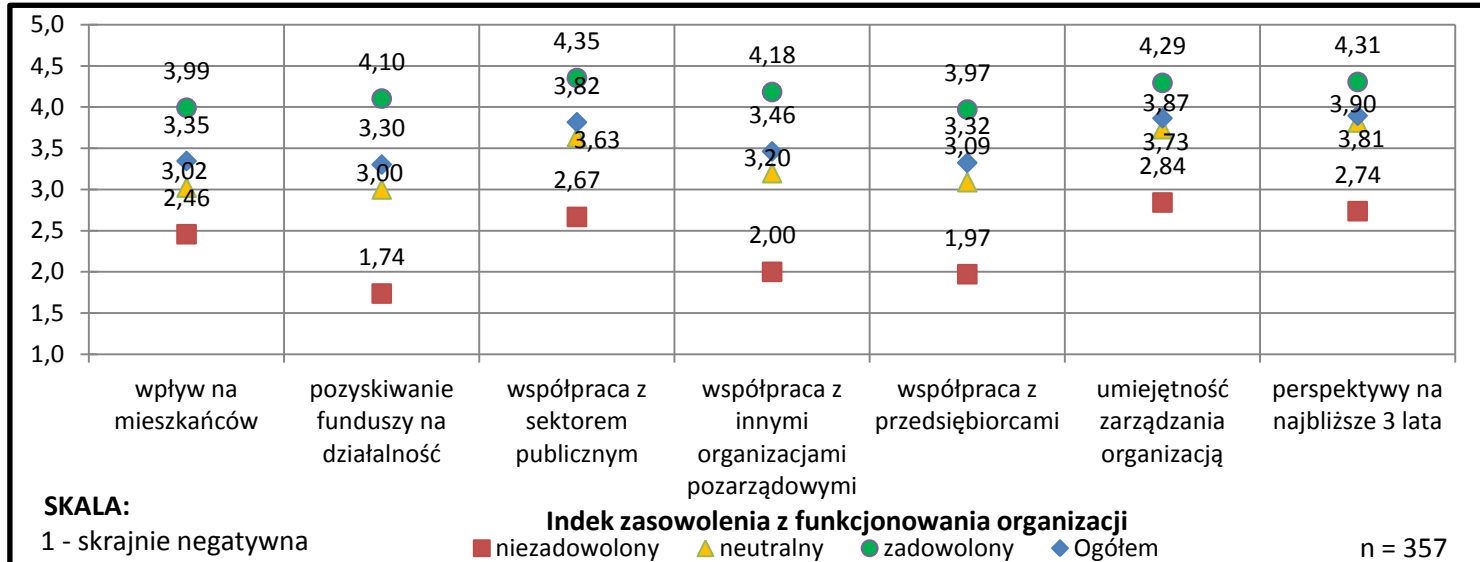
**Efekt
parasola**

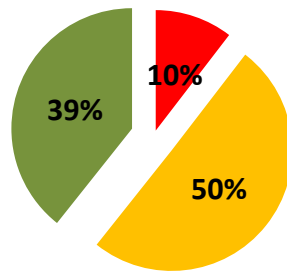
Ocena Funkcjonowania

Indeks optymizmu

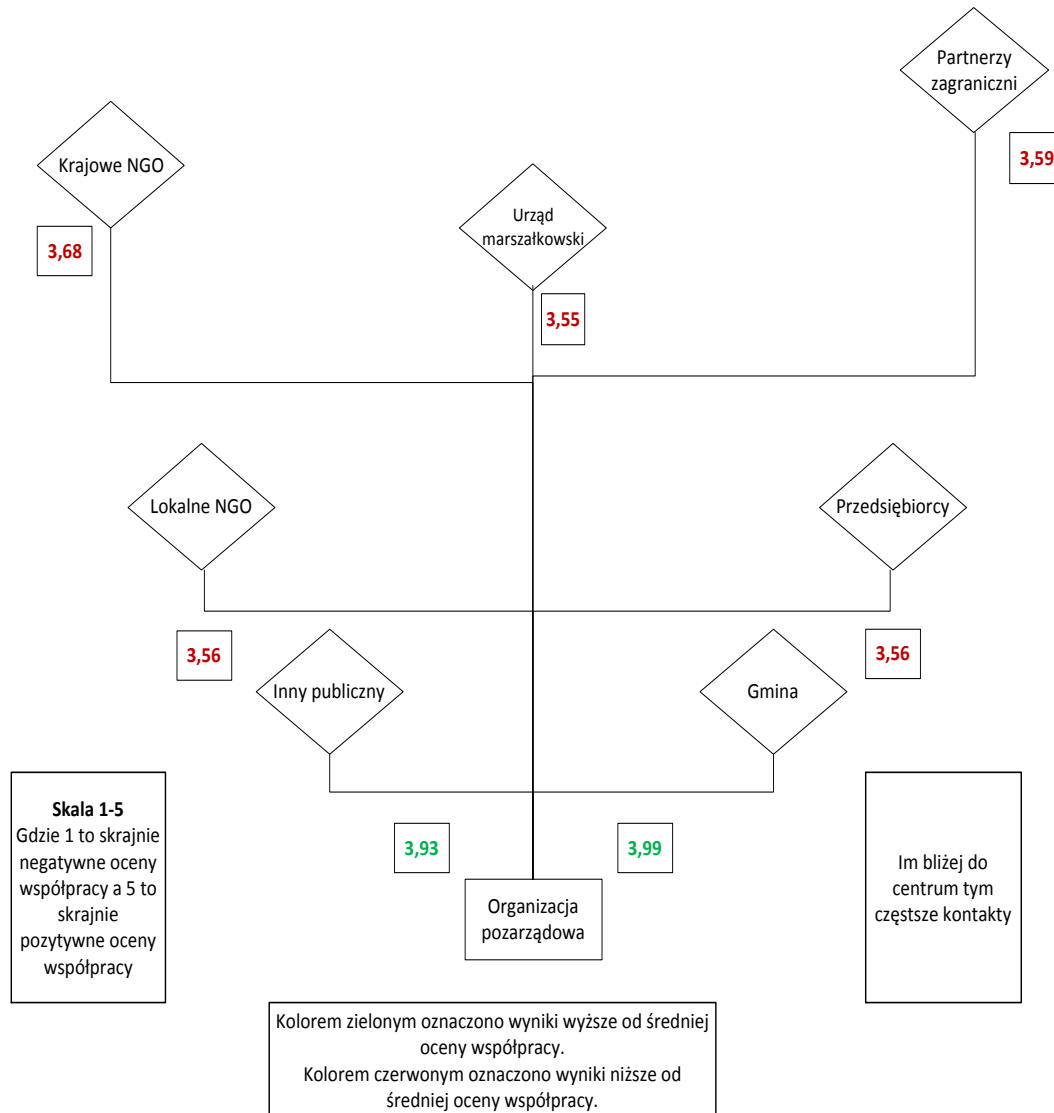
Zadowolenie z funkcjonowania

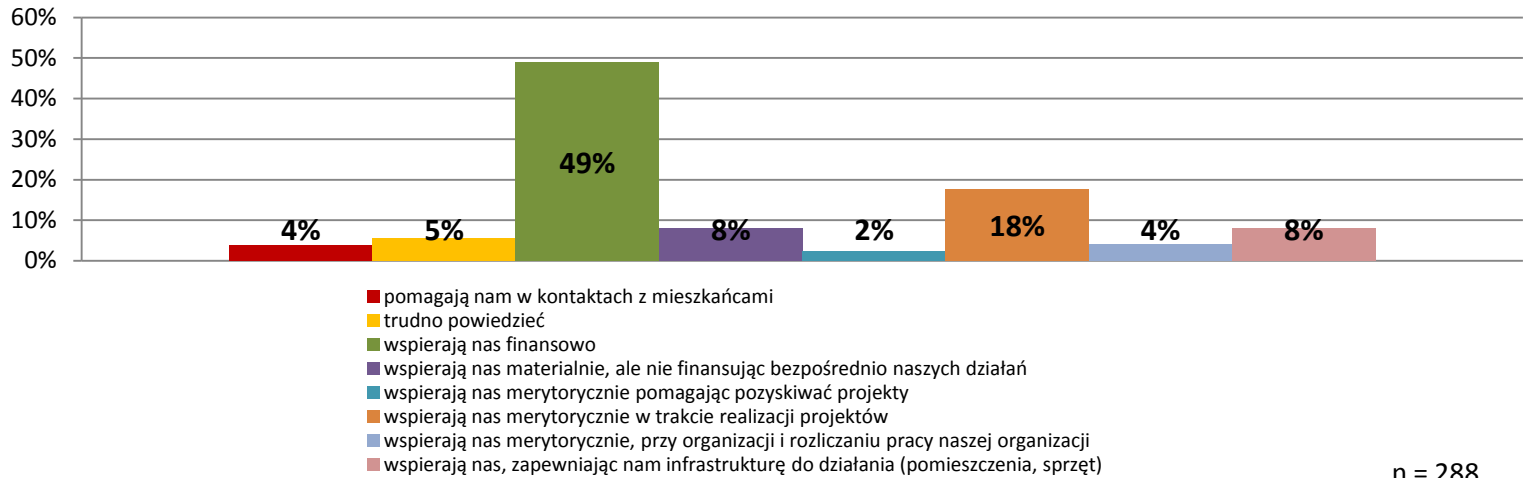
■ niezadowolony ■ neutralny ■ zadowolony
 n = 375

- Większość organizacji jest neutralna.
- a) zadowolone: sektor publiczny
- b) Niezadowolone, finansowanie i współpraca

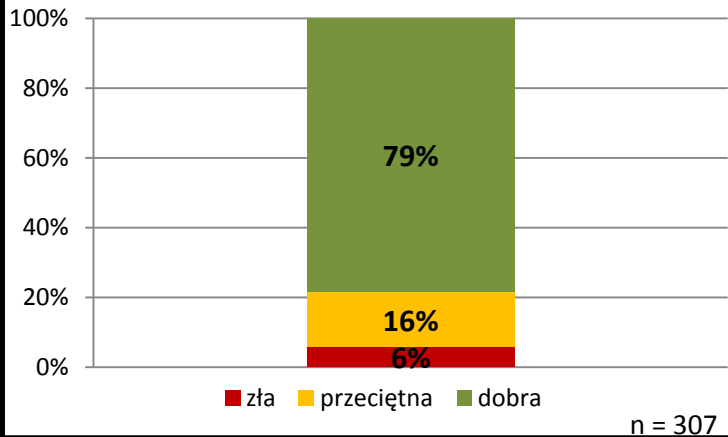
Organizacje w sieci

Sektor publiczny

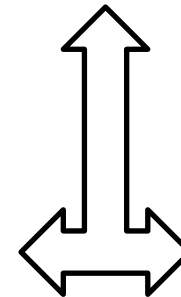
Współpraca z gminą

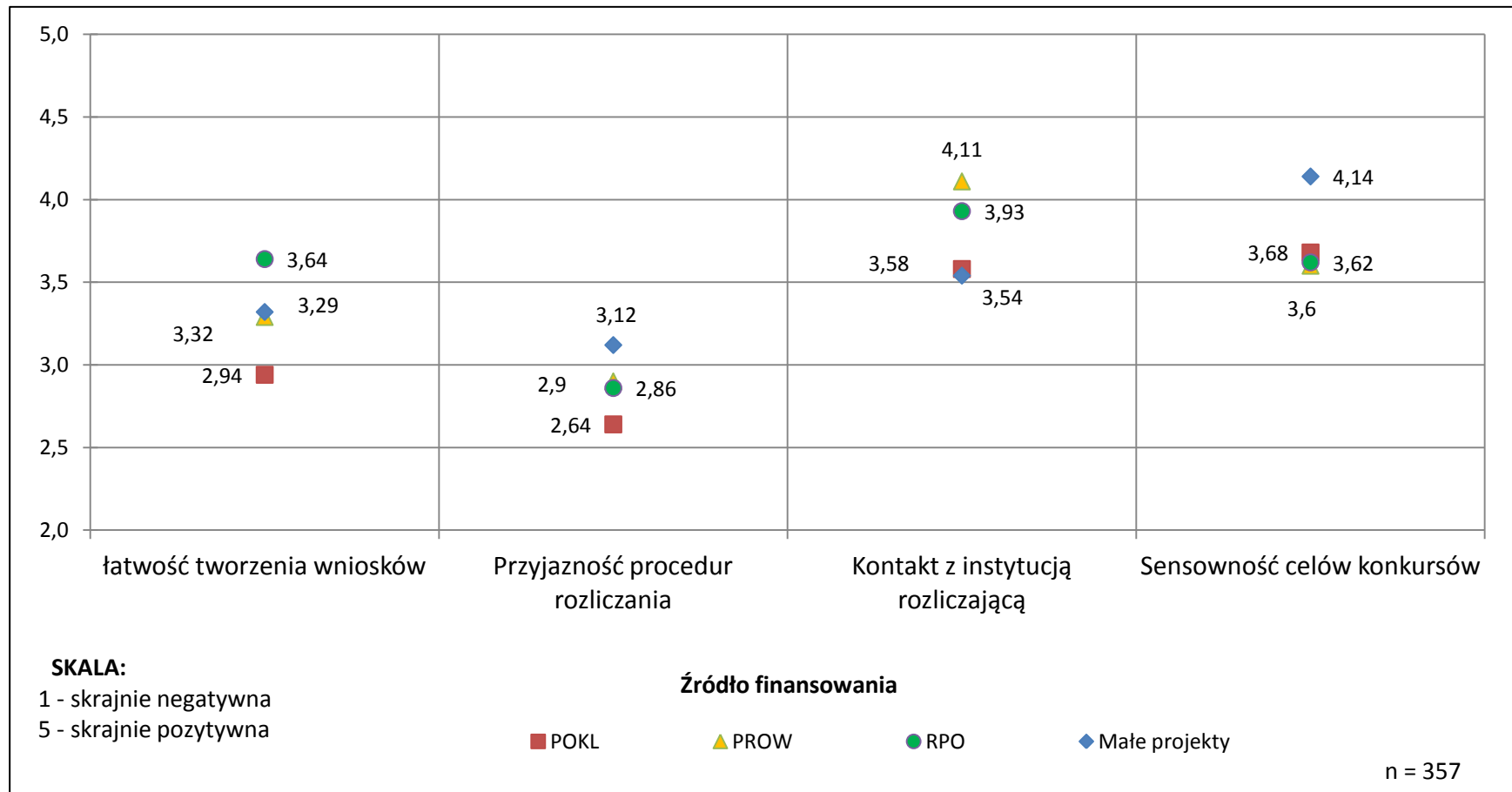
**STRATEGIA
AKCEPTACJI**

**STRATEGIA
UNIKANIA**

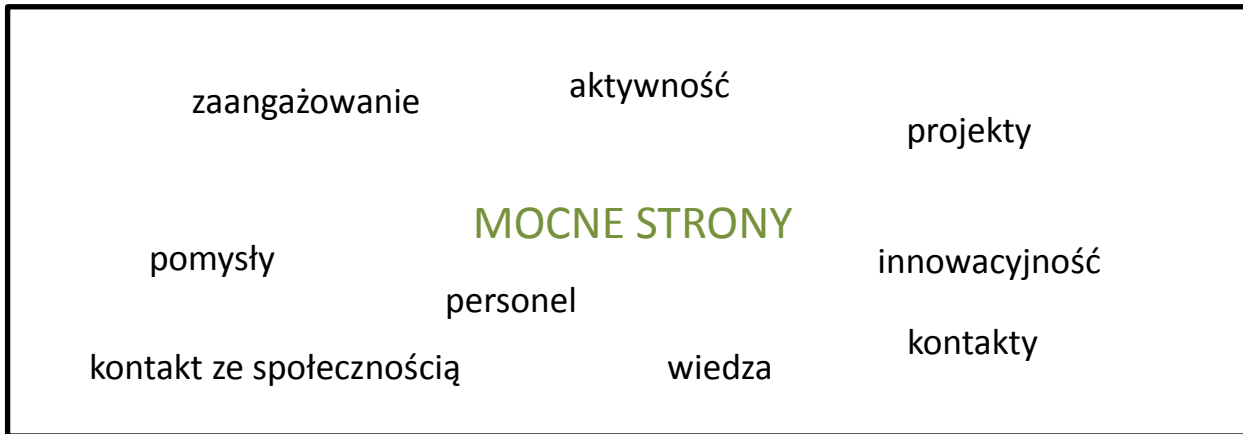
**STRATEGIA
KOEKSYSTENCJI**

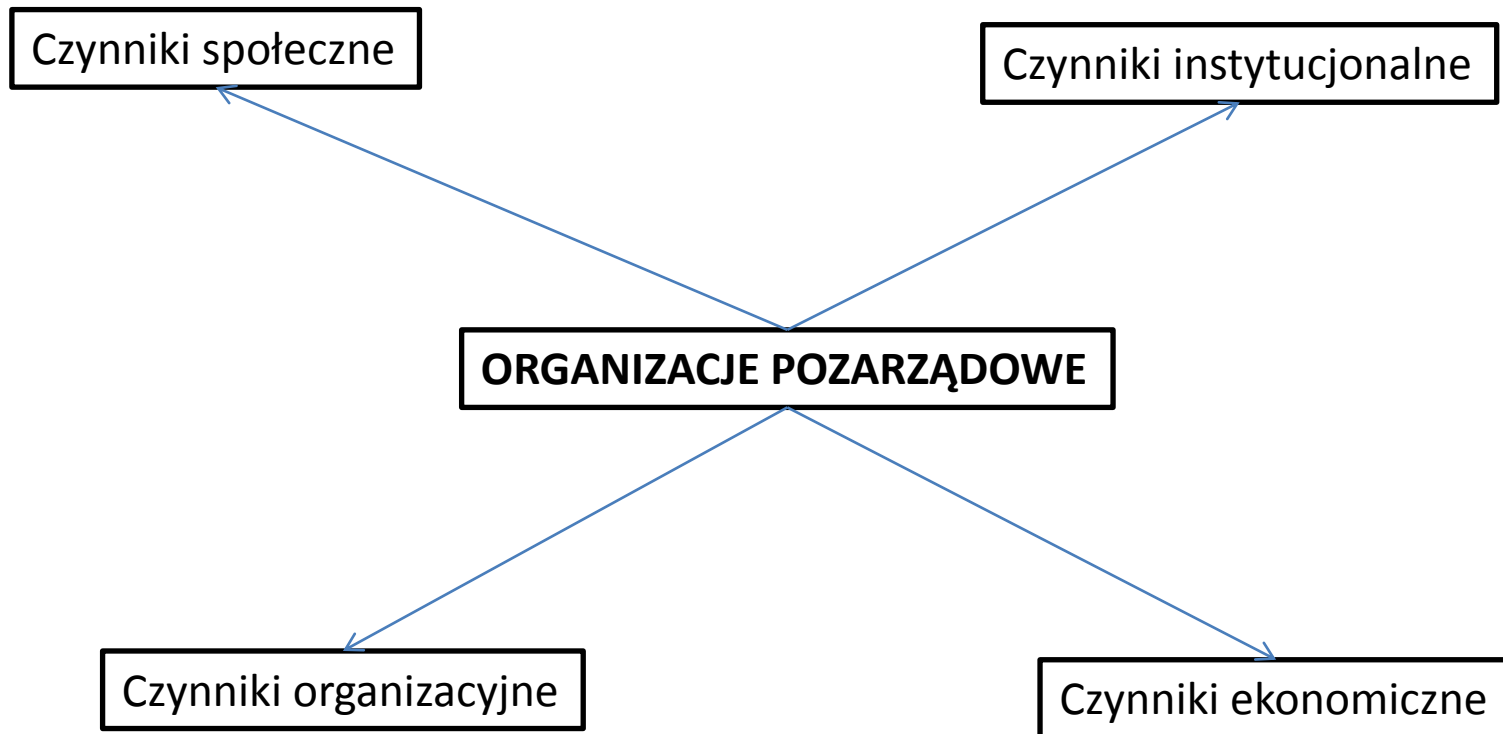
ŚRODKI UE w działaniu NGO

Mocne i słabe strony

Czynniki oddziałujące na organizacje pozarządowe

Scenariusze rozwoju i porażki

Scenariusz
rozwoju

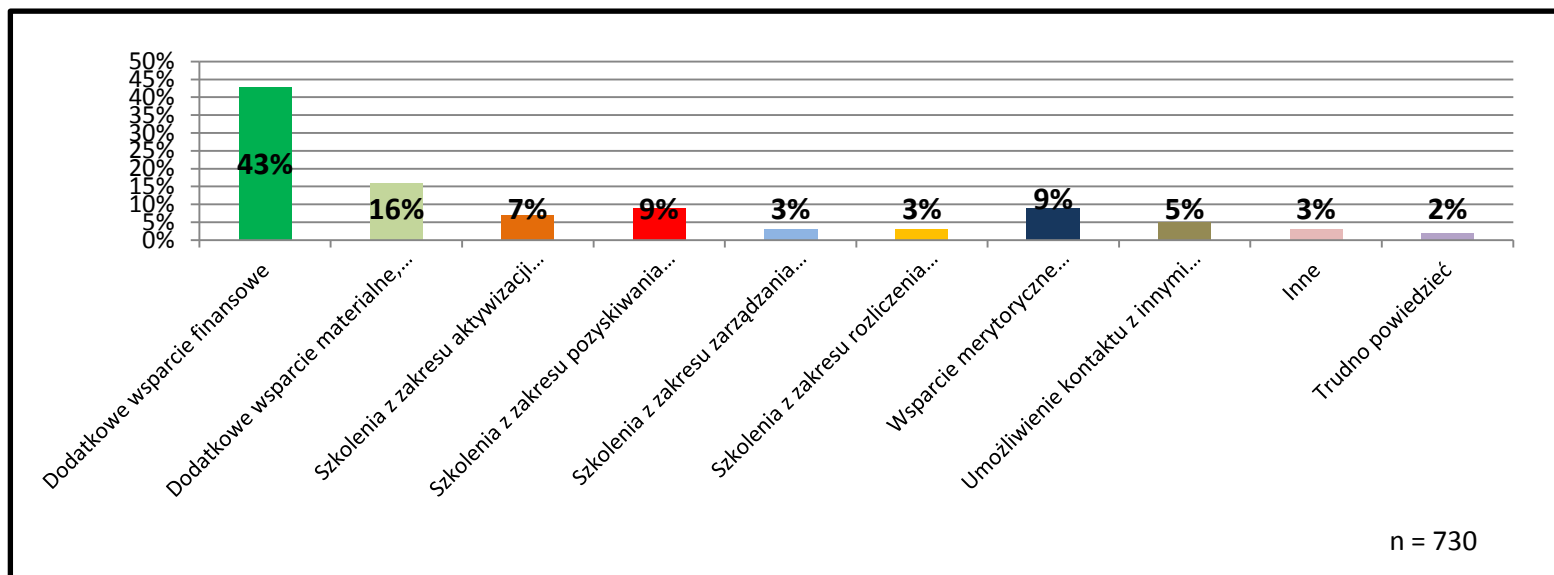
- klimat porozumienia z gminami
- pomoc finansowa samorządu
- uproszczenie procedur pozyskiwania grantów
- uproszczenie procedur rozliczania działalności organizacji
- utworzenie klastrów organizacji pozrządowych
- wzrost wiedzy i umiejętności osób działających w organizacjach
- wartościowe szkolenia dla organizacji pozrządowych

Scenariusz
porażki

- zależność od samorządów
- ograniczone źródła finansowania
- pojawiające się skandale podważające zaufanie do organizacji pozarządowych
- procesy demograficzne na obszarach wiejskich
- częste zmiany przepisów prawa
- niska aktywność mieszkańców wsi i małych miast
- system weksli, przenoszących całe ryzyko działania organizacji na osoby zarządzające

Oczekiwane formy wsparcia

Perspektywy organizacji

organizacja

- najprawdopodobniej się rozpadnie
- będzie musiała ograniczyć swoją działalność
- będzie działać na podobnym poziomie
- rozwinie swoją działalność

n = 375

- Większość badanych organizacji zakłada stabilność swoich działań.
- Potrzeby większości organizacji mają charakter ekonomiczny.

Podsumowanie

- 2) Organizacje pozarządowe **uzupełniają** swoim działaniem aktywność sektora publicznego.
- 2) Środowisko działania wciąż należy określić jako **trudne**.
- 3) Niezbędne wydają się lokalne, powiatowe i wojewódzkie **klastry** organizacji pozarządowych.
- 4) Wbrew powszechnym opiniom to raczej wsparcie merytoryczne wydaje się niezbędne dla rozwoju organizacji pozarządowych.

Dziękuję